

Kanunun 2 neç maddesinde Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yer alması zarurîdir ve faydalıdır.

Saygularıyla.

BAŞKAN — Sayın Bakan, hemen mi konuşacaksınız?.. Deminde ifade ettiğim gibi istediğiniz zaman söz hakkınızı kullanabilirsiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANINI NURİ KODAMANOĞLU (Niğde Milletvekili) — Hemen, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun.

Sayın İnkaya, sizi de söz sırasına yazdım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANINI NURİ KODAMANOĞLU (Niğde Milletvekili) — Değerli arkadaşlarım;

Bir kanun tasarısını müzakere ediyoruz ve doğruyu bulmaya çalışıyoruz; varsa, eksiklerimizin giderilmesine iyi niyetle gayret ediyoruz. Bunda, hepimizin aynı hults ile çalıştığından şüphe etmememiz gerekir. Bu neticeye varmanın doğru yolu da birbirimizi doğru anlamaktır, söyledüğimizin sınırları içinde değerlendirmektir, söylediklerimizi söylemiş gibi, düşünmediklerimizi düşünmüş gibi gösterir isek, o zaman müzakereler hem uzar hem de doğruyu bulmakta güçlük çekeriz.

Ben son bir defa daha sizden özür dileyerek, bir hususu açıklamak ihtiyacıdayım.

Bir siyasî mücadelenin ortamında bu tasarımı savunmaya çalışıyorum. Başından beri söylediklerimizi söylemiş farzederek, açıkça ve ısrarla söylediklerimizi hiç söylenmemiş farzederek belli bir mahkûmiyet ilâmına tabi kılmak isteniyoruz. Bunu bâzı arkadaşlar maksatlı olarak yapıyorlar. Tabii, herkesin mücadelede metot seçme hakkı vardır; fakat zannedilmesin ki, Türk Milleti herkesin söylediğini gerçeği gibi değerlendirmez.

Sayın arkadaşımından hiç beklemediğim bir mukabele gördüm; buyurdular ki, toz kondurmadığımız yabancı şirketler.

Benim, yüce Meclise bu tasarı geldiğinden beri Meclislerde, komisyonlarda ve basın önünde yabancı şirketlere toz kondurmamak gibi bir anlayış ve beyan içinde olduğumu bir tek kelimesiyle gösteremezsiniz. Yabancı şirketlerin birtakım kusur, eksik ve hattâ kasıtlı davranışlarını bildiğimiz için bu reform tasarısını hazırladık ve bu eksik, kusur ve kasıtlı davranışları

önlük için hükümler getirdik. Eğer birbirimizi anlayacak isek, insaf ile anlamak ihtiyacında ve mecburiyetinde isek, bunu böyle görmek lâzımdır. Eğer yabancı şirketlere toz kondurmaya kadar kendilerini beğenmiş isek, bu tasarımı niye getirdik, söyler misiniz?

Aziz arkadaşlarım; biz meseleye gerçekçi gözle bakıyoruz. Bir ifradı veya tefridi benimseyip onun savunmasının rahathğını tevzi etmedik. Gerçek ne ise, gerçeğe saygılı olmaya çalıştık. Elbette yabancı şirketlerin birtakım eksik, kusur ve kasıtlı hareketleri ve hiç şüphesiz daima kendi menfaatlerini gözönünde bulduracakları gerçeği, Hükümetinizin malûmudur. Elbette, yabancı şirket bizim kara gözümüz için gelmeyecektir; kendi menfaati için gelecektir; ama biz diyoruz ki, kendi menfaati için dahi gelse, onunla bizim millî menfaatimiz iştirak halinde ise, öyle hükümler vazedelim ki, millî menfaatlerimizi zedelendirmemek şartıyla, millî menfaatlerimizi sağlamak kaydıyla onun da kendi menfaatini sağlaması mümkün olan ahvalde gelsin çalışsın. Zannediyorum son derece sarıh bir mâlumatta bulunuyorum.

Arkadaşlar, «Yabancı şirketlerin hiçbir faydası yoktur kovalım,» demek kolaydır. Kovalım. Bir küsur milyar yatırımları var, onu ödeyelim. İki buçuk milyon ton istihşalleri var, bununla her şeyimiz hal olmuyor ki. Bir Irak olsak, bir İran olsak; yabancı şirketlerin bulunduğu petrol kaynakları son derece mükemmel, bizim ihtiyacımızı karşıladıktan başka ihraç gelirlerimizi de pek çok artırıyor olsa, o zaman gerçekten yabancı şirketlere karşı başka bir politikanın uygulanmasını ben de savunurum; ama durumumuz o değil ki. Durumumuz şu : Millî imkânlarımızla bir milyon ton kadar istihşal edebiliyoruz, iki buçuk milyon ton kadar da onlar istihşal ediyor, buna rağmen beş buçuk altı milyon ton ithal ediyoruz, binaenaleyh eksik hareketlerini, kusurlu ve kasıtlı hareketlerini düzelticek hükümler getirerek onlar çalışmaya devam etsin diyoruz. Bu, bir itidalin, ölçümün, gerçeğe ve ihtiyaca saygının davranışdır, aziz arkadaşlarım. Bunu bir yabancı şirket savunuculuğu olarak görmemenizi rica ederim. Görülemez de bu; insafı da olmaz, haklı da olmaz. Sonra, bu tip ithamlar bu sertlikte cevapları da gerektirir. Hükümetinizin her üye-